

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Advies nr. 56/2024 van 27 juni 2024

Betreft: Advies m.b.t. een voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over de organisatie van het initiatief rookstopbegeleiding (CO-A-2024-157)

Kernwoorden: *preventieve gezondheidsbeleid - rookstopbegeleiding - vermelding doeleinden - rijksregisternummer - toegang tot het rijksregister - (categorieën van) persoonsgegevens*

Inleiding

De bepalingen van het ter advies voorgelegde voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering beogen de modaliteiten van (de gegevensverwerkingen in het kader van) het initiatief *rookstopbegeleiding* vast te stellen, in uitvoering van (toekomstig) artikel 34/2 *j*^o artikel 63 van het decreet van 21 november 2003 *betreffende het preventieve gezondheidsbeleid*.

Hiertoe worden enerzijds de verwerking van persoonsgegevens van de tabakologen (individuele zorgaanbieders) door de overkoepelde organisatie 'Rookstopbegeleiding', en anderzijds de verwerking van persoonsgegevens van de deelnemers aan een 'rookstopbegeleiding'-traject geregeld.

In eerste instantie herneemt de Autoriteit haar fundamentele bezorgdheden betreffende de vaststelling en het gebruik van 'catch-all' bepalingen gerelateerd aan de verwerking van persoonsgegevens overeenkomstig het advies nr. 117/2023.

Daarnaast formuleert zij in het bijzonder opmerkingen met betrekking tot het ontbreken van een (geldige) machtiging voor toegang tot het Rijksregister en de te verwerken categorieën van persoonsgegevens.

Voor een volledige lijst van de bemerkingen, wordt verwezen naar het [dispositief](#).

De autorisatie- en adviesdienst van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna de "Autoriteit"), aanwezig: mevrouw Cédrine Morlière, mevrouw Nathalie Ragheno en mevrouw Griet Verhenneman en de heren Yves-Alexandre de Montjoye en Bart Preneel;

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, inzonderheid op artikelen 23 en 26 (hierna: WOG);

Gelet op artikel 43 van het Reglement van interne orde volgens hetwelk de beslissingen van de autorisatie- en adviesdienst bij meerderheid van stemmen worden aangenomen;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna: AVG);

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna: WVG);

Gelet op het verzoek om advies van de heer Jo Brouns, Vlaams minister van Economie, Innovatie; Werk, Sociale Economie en Landbouw, (hierna: de aanvrager) ontvangen op 29/04/2024;

Brengt op 27 juni 2024 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Op 23/04/2024 verzocht de aanvrager het advies van de Autoriteit met betrekking tot de artikelen 5 – 10 van het voorontwerp van besluit van de Vlaamse *Regering over de organisatie van het initiatief rookstopbegeleiding* (hierna: het ontwerp).
2. Zoals wordt aangegeven in de Nota aan de regering vormt stoppen met roken een belangrijke gezondheidsdoelstelling. Naast de hulpverlening die wordt geboden door o.a. huisartsen, is ook een intensere begeleiding door een tabakoloog vaak noodzakelijk. Rookstopbegeleiding is een bestaand initiatief dat in 2016, na de zesde staats hervorming, naar de deelstaten overgeheveld werd.
3. Het initiatief rookstopbegeleiding (hierna: RSB) voorziet in de verwerking van persoonsgegevens (waaronder het rijksregisternummer) van zowel de deelnemers als de aangemelde tabakologen (individuele zorgaanbieders). Het ontwerp komt er in navolging van de weigering van de diensten van het Rijksregister om een nieuwe machtiging af te leveren voor het gebruik van het rijksregisternummer, evenals de toegang tot het rijksregister, daar zij van oordeel waren dat er niet werd voldaan aan de in de artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van*

een Rijksregister van de natuurlijke personen (hierna: de Rijksregisterwet) neergelegde voorwaarden (ontbreken van een decretale basis). Daaraan werd verholpen door de invoering van een nieuw artikel 34/2 in het decreet van 21 november 2003 *betreffende het preventieve gezondheidsbeleid* (hierna: Preventiedecreet) (waarvan de inwerkingtreding nog hangende is¹). Dit artikel werd bijkomend aangepast teneinde ook te voorzien in een maximale bewaartermijn voor de te verwerken persoonsgegevens.

4. Het ter advies voorgelegde ontwerp beoogt aldus uitvoering te geven aan het voormelde decretale kader, en meer bepaald om de modaliteiten van het RSB-project vast te stellen. In dat verband ook wordt de inhoud van het bestaande ministerieel besluit inzake RSB (ministerieel besluit van 11 januari 2021 *betreffende de financiering van rookstopbegeleiding via de beheersovereenkomst met de partnerorganisatie voor tabak*) overgeheveld naar het ontwerp, waardoor het ministerieel besluit bij artikel 11 van het ontwerp wordt opgeheven.

II. ONDERZOEK TEN GRONDE

a. Rechtsgrond

5. *Herhaling principes*: Elke norm die de verwerking van persoonsgegevens regelt (en die naar zijn aard een inmenging in het recht op bescherming van persoonsgegevens vormt) moet noodzakelijk en evenredig zijn en voldoen aan de vereisten van voorzienbaarheid en nauwkeurigheid in hoofde van de betrokkenen. Krachtens artikel 6.3 AVG, gelezen in samenhang met artikel 22 van de Grondwet en artikel 8 EVRM, moet een dergelijke wettelijke norm de essentiële elementen van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen vaststellen. Het gaat daarbij minstens om:

- het (de) precieze en concrete doeleinde(n) van de gegevensverwerkingen;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n) (tenzij dit duidelijk is).

Wanneer de overheidsinmenging evenwel een belangrijke inmenging in de rechten en vrijheden van de betrokkenen vertegenwoordigt, dient de wettelijke norm tevens de volgende (aanvullende) essentiële elementen te omschrijven:

¹ Artikel 12 van het ontwerp bepaalt in dit verband het volgende: "*De volgende bepalingen en dit besluit treden in werking 1 januari 2025:*

1° artikel 2 van het decreet van 24 juni 2022 houdende diverse bepalingen over de beleidsvelden Vlaamse sociale bescherming, gezondheidspreventie, algemene ziekenhuizen en gezondheids- en woonzorg;

2° artikel 5 van het decreet van [DATUM] tot wijziging van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid, wat betreft de lokale besturen, de initiatieven met betrekking tot biotische factoren, de initiatieven met betrekking tot fysische en chemische factoren, de initiatieven met betrekking tot gezondheidsimpact door klimaatverandering en de verwerking van persoonsgegevens."

- de (categorieën van) verwerkte persoonsgegevens die ter zake dienend en niet overmatig zijn;
 - de categorieën van betrokkenen wiens persoonsgegevens worden verwerkt;
 - de (categorieën van) bestemmingen van de persoonsgegevens, evenals de omstandigheden waarin en de redenen waarom de gegevens worden verstrekt;
 - de maximale bewaartermijn van de geregistreerde persoonsgegevens.
 - de eventuele beperking van de verplichtingen en/of rechten vermeld in de artikelen 5, 12 tot 22 en 34 AVG.
6. Artikel 22 Grondwet verbiedt de wetgever om af te zien van de mogelijkheid om zelf te bepalen welke inmengingen het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer kunnen beknotten². In deze context is een delegatie aan de uitvoerende macht *"niet in strijd met het wettigheidsbeginsel voor zover deze delegatie voldoende nauwkeurig is omschreven en louter betrekking heeft op de tenuitvoerlegging van maatregelen waarvan de essentiële elementen voorafgaandelijk door de wetgever zijn vastgelegd"*³.
7. *Toepassing*: Gelet op de voorziene verwerking van het rijksregisternummer en bepaalde financiële en sociaaleconomische gegevens (waaronder bankrekeningnummers, opleidingsgegevens, aanduiding recht op statuut verhoogde tegemoetkoming) en de verwerking van gezondheidsgerelateerde persoonsgegevens, evenals de mogelijkheid om deze gegevens (tot op zekere hoogte) uit te wisselen tussen de organisatie RSB en de individuele zorgaanbieders, moet vastgesteld worden dat er sprake is van een belangrijke inmenging in de rechten en vrijheden van de betrokkenen, hetgeen aldus vereist dat ook de aanvullende essentiële elementen van de verwerking in een formele wettelijke norm moeten worden vastgesteld. Een dergelijke conclusie lijkt zonder meer gerechtvaardigd in het licht van de bevindingen van de diensten van het rijkregister, waarin zij eind 2020 concludeerden dat de voorziene verwerkingen een decretale basis ontbeerden.

² Advies nr. 63.202/2 van 26 april 2018 van de Raad van State gegeven over een voorontwerp van wet "tot oprichting van het informatieveiligheidscomité en tot wijziging van diverse wetten betreffende de uitvoering van Verordening (EU) 2016/679 van 27 april 2016 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG, Parl.St. Kamer, 54-3185/001, blz1 21-122.

Zie in dezelfde zin volgende adviezen van de Raad van State:

- Advies 26.198/2, op 2 februari 1998 gegeven over een voorontwerp dat geleid heeft tot de wet van 11 december 1998 "tot omzetting van de richtlijn 95/46/EG van 24 oktober 1995 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrij verkeer van die gegevens", Parl.St. Kamer 1997-98, nr. 49-1566/1, 108;
- Advies 33.487/1/3 van 18 en 20 juni 2002 betreffende een voorontwerp dat geleid heeft tot de wet van 22 augustus 2002 "houdende maatregelen inzake gezondheidszorg", Parl.St. Kamer 2002-03, nr. 2125/2, 539;
- Advies 37.765/1/2/3/4, op 4 november 2004 gegeven over een voorontwerp dat geleid heeft tot de programmawet van 27 december 2004, Parl.St. Kamer 2004-05, nr. 1437/2

³ Zie eveneens Grondwettelijk Hof, Arrest nr. 29/2010 van 18 maart 2010, punt B.16.1 ; Arrest nr. 39/2013 van 14 maart 2013, punt B.8.1 ; Arrest 4482015 van 23 april 2015, punt B.36.2; Arrest nr. 107/2015 van 16 juli 2015, punt B.7; Arrest nr. 108/2017 van 5 oktober 2017, punt B.6.4 ; Arrest nr. 29/2010 van 15 maart 2018, punt B.13.1, Arrest nr. 86/2018 van 5 juli 2018, punt B.7.2.; Advies van de Raad van State nr. 63.202/2 van 26 april 2018, punt 2.2.

8. Ten slotte wijst de Autoriteit nog op de kritische bevindingen overeenkomstig de punten 10 – 14 en 16 – 23 van haar advies nr. 117/2023⁴ met betrekking tot de invoering (en wijziging) van het toekomstige artikel 34/2 Preventiedecreet. Samenvattend herhaalt de Autoriteit dat 'catch all'-bepalingen gerelateerd aan de verwerking van persoonsgegevens (zoals bijvoorbeeld het voormelde artikel 34/2 Preventiedecreet⁵) – in het bijzonder gelet op hun noodzakelijkerwijs vage en allesomvattende karakter – hun doel voorbijschieten, namelijk het bieden van een voorzienbaar en nauwkeurig gegevensverwerkingskader waarvan de lezing betrokkenen toelaat zich een duidelijk beeld te vormen en te begrijpen welke verwerkingen met hun gegevens zullen worden verricht en onder welke omstandigheden deze verwerkingen zijn toegestaan. Artikel 34/2 Preventiedecreet beoogt immers een decretale omkadering te bieden voor de verwerkingen van persoonsgegevens in het kader van een zeer divers amalgaam (aan door de Vlaamse Regering (nog) te nemen en uit te werken) initiatieven en maatregelen betreffende leefstijlfactoren en (problematisch) middelengebruik, waarvan de feitelijke omvang en draagwijdte – zonder bijkomende uitwerking – onbekend blijven.

9. In de wetenschap aldus dat het ontwerp de uitvoering betreft van één van de in artikel 34/2 geïntegreerde beleidsdoelstellingen, is het zonder meer noodzakelijk om de beide akten samen te beoordelen.

b. Doeleinden

10. Volgens artikel 5.1.b) AVG kan de verwerking van persoonsgegevens enkel uitgevoerd worden voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden.

11. Ter zake voorziet het toekomstige artikel 34/2, §2 Preventiedecreet: "*Organisaties die een subsidie ontvangen van de Vlaamse Regering om de initiatieven, vermeld in artikel 57, 58, 59, 60 en 63, te realiseren, kunnen persoonsgegevens verwerken van de deelnemers aan die initiatieven en van de individuele zorgaanbieders om die initiatieven te realiseren. Om de initiatieven, vermeld in artikel 57, 58, 59, 60, en 63, op het terrein uit te voeren, kunnen de individuele zorgaanbieders persoonsgegevens verwerken van de deelnemers aan de initiatieven.*"

⁴ Te raadplegen via: <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/advies-nr.-117-2023.pdf>.

⁵ Dit artikel beoogt immers voor een groot aantal initiatieven inzake gezondheidsbeleid de essentiële elementen van de gegevensverwerking vast te stellen.

12. Artikel 63 van datzelfde decreet bepaalt: *"De Vlaamse regering neemt initiatieven tot het voorkomen of beperken van gezondheidsschade door middelengebruik en gokken. Die initiatieven hebben onder meer betrekking op:*
- 1° *het voorkomen van problematisch middelengebruik of problematisch gokken;*
 - 2° *het opsporen van problematisch middelengebruik of problematisch gokken."*
13. Het bovenstaande wordt hernomen in artikel 2 van het ontwerp dat bepaalt: *"Dit besluit is van toepassing op de voorkoming of beperking van gezondheidsschade door roken ter uitvoering van artikel 63 van het decreet van 21 november 2003 aan de hand van een initiatief rookstopbegeleiding dat voldoet aan al de volgende voorwaarden:*
- 1° *er is een aanbod van wetenschappelijk onderbouwde prestaties om personen, individueel of in groep, te begeleiden bij het stoppen met roken en vaperen;*
 - 2° *een individuele zorgaanbieder biedt het initiatief aan;*
 - 3° *er is een organisatie aangewezen die de uitvoering van het initiatief rookstopbegeleiding ondersteunt."*
14. In artikel 3 van het ontwerp wordt vervolgens bepaald dat de individuele zorgaanbieder die aan bepaalde voorwaarden voldoet (zie de artikelen 3, 4 en 6, §1, van het ontwerp) een subsidie ontvang voor RSB-prestaties die hij aanbiedt aan deelnemers die voldoen aan de in artikel 7 van het ontwerp neergelegde voorwaarden.
15. Tot slot bepaalt artikel 5 van het ontwerp: *"§1. De ondersteuning van de subsidiëring van individuele zorgaanbieders voor het initiatief rookstopbegeleiding wordt gerealiseerd door een partnerorganisatie die de Vlaamse minister, bevoegd voor de gezondheids- en woonzorg, aanwijst conform de bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 betreffende de subsidiëring en erkenning van partnerorganisaties en organisaties met terreinwerking via een beheersovereenkomst, hierna organisatie rookstopbegeleiding te noemen.*
- De organisatie rookstopbegeleiding staat in voor:*
- 1° *de verwerking van de overzichten van de maandelijks geleverde prestaties rookstopbegeleiding, vermeld in artikel 6, §3;*
 - 2° *de controle van de overzichten van de maandelijks geleverde prestaties rookstopbegeleiding, vermeld in artikel 6, §3;*
 - 3° *de uitbetaling van de subsidie voor rookstopbegeleiding, vermeld in artikel 4, eerste lid, aan de individuele zorgaanbieders.*
- §2. De organisatie rookstopbegeleiding legt een tabakologenkadaster aan waarin de individuele zorgaanbieders die rookstopbegeleiding aanbieden, worden opgenomen.*
- (...)"*.

16. De geïndiceerde verwerking van persoonsgegevens betreft aldus twee luiken, met name:
- 1° de verwerking van de gegevens van de deelnemers door de individuele zorgaanbieder in het kader van feitelijke RSB-prestaties;
 - 2° de verwerking van de gegevens van zowel de deelnemers als de zorgaanbieders met het oog op (1) het aanleggen van het tabakologenkadaster, (2) de controle (zowel *ex ante* als *ex post*) van de naleving van de voorwaarden neergelegd in het ontwerp, en (3) de uitbetaling van de subsidies aan de individuele zorgaanbieders.
17. Zonder afbreuk te doen aan de principiële verplichting in hoofde van de wetgever om de doeleinden van de gegevensverwerking nauwkeurig en voorzienbaar vast te stellen in een formele wettelijke norm (hetgeen op heden bezwaarlijk het geval is), is de Autoriteit inhoudelijk van oordeel dat er sprake is van een welbepaald en gerechtvaardigd doeleinde.
18. Wat de verdere verwerking voor wetenschappelijke, beleids- en statistische doeleinden overeenkomstig (toekomstig) artikel 34/2, §5, Preventiedecreet betreft, herneemt de Autoriteit *mutatis mutandis* de opmerkingen overeenkomstig de punten 33 – 34 en 45 – 50 van het advies nr. 117/2023 en neemt er – mits inachtneming van de voorwaarden neergelegd in artikel 89.1 AVG – akte van.
- c. Verwerkingsverantwoordelijke*
19. Overeenkomstig artikel 4.7) AVG is de verwerkingsverantwoordelijke elke natuurlijke of rechtspersoon, overheidsinstantie, dienst of ander orgaan die/dat, alleen of samen met anderen, het doel van en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens vaststelt; wanneer de doelstellingen van en de middelen voor deze verwerking in het Unierecht of het lidstatelijke recht worden vastgesteld, kan daarin worden bepaald wie de verwerkingsverantwoordelijke is of volgens welke criteria deze wordt aangewezen. Volledigheidshalve brengt de Autoriteit in herinnering dat de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke passend moet zijn in het licht van de feitelijke omstandigheden.
20. Ter zake bepaalt (toekomstig) artikel 34/2, §4, Preventiedecreet: "*De organisatie die een subsidie ontvangt van de Vlaamse Regering om een initiatief als vermeld in artikel 57, 58, 59, 60 of 63, te realiseren, is de verwerkingsverantwoordelijke voor de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 3, eerste en tweede lid, die verwerkt worden om het initiatief in kwestie te realiseren.*" Uit het ontwerp volgt dat de organisatie 'rookstopbegeleiding' deze rol op zich zal nemen. De Autoriteit neemt er akte van, doch wijst erop dat deze aanduiding geen afbreuk doet aan de individuele

verantwoordelijkheid van de individuele zorgaanbieders, wanneer zij in het kader van een RSB-traject beroepsmatig persoonsgegevens van de deelnemers (moeten) verwerken⁶.

d. Proportionaliteit/ Minimale gegevensverwerking

21. Artikel 5.1.c), AVG bepaalt dat persoonsgegevens toereikend, terzake dienend en beperkt moeten zijn tot wat noodzakelijk is voor de beoogde doeleinden (principe van 'minimale gegevensverwerking').
22. Ter verwezenlijking van het RSB-initiatief worden persoonsgegevens verwerkt van de deelnemers, enerzijds, en de individuele zorgaanbieders, anderzijds.
23. In eerste instantie voorziet (toekomstig) artikel 34/2, §3, eerste lid, Preventiedecreet: *"In het kader van de doeleinden, vermeld in paragraaf 2, verwerken de organisaties die van de Vlaamse Regering een subsidie ontvangen om de initiatieven, vermeld in artikel 57, 58, 59, 60 en 63, te realiseren, en de individuele zorgaanbieders de volgende gegevens van de deelnemers aan die initiatieven:*
 - 1° *de persoonsgegevens om de deelnemer te identificeren, waaronder het rijksregisternummer;*
 - 2° *de gegevens over de gezondheid van de deelnemer die noodzakelijk zijn om het initiatief te realiseren;*
 - 3° *de gegevens over de preventieve begeleiding die is aangeboden aan de deelnemer in het kader van het initiatief in kwestie;*
 - 4° *het gegeven of de deelnemer recht heeft op het statuut verhoogde tegemoetkoming."*
24. Artikel 8 van het ontwerp vult als volgt aan: *"In het kader van rookstopbegeleiding verwerken de individuele zorgaanbieders en de organisatie rookstopbegeleiding de volgende gegevens van de deelnemers:*
 - 1° *het rijksregisternummer van de deelnemer aan de rookstopbegeleiding;*
 - 2° *de voor- en achternaam van de deelnemer aan de rookstopbegeleiding;*
 - 3° *de postcode van de deelnemer aan de rookstopbegeleiding;*
 - 4° *de leeftijd van de deelnemer aan de rookstopbegeleiding;*
 - 5° *de vermelding of de deelnemer aan de rookstopbegeleiding recht heeft op de verhoogde tegemoetkoming.*

⁶ Zulks volgt ook minstens indirect uit (toekomstig) artikel 34/2, §2, tweede lid, Preventiedecreet, dat bepaalt: *"Om de initiatieven, vermeld in artikel 57, 58, 59, 60, en 63, op het terrein uit te voeren, kunnen de individuele zorgaanbieders persoonsgegevens verwerken van de deelnemers aan de initiatieven."*

De individuele zorgaanbieder houdt zich aan de geldende regelgeving over de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens en verwerkt alleen de gegevens van de deelnemer, vermeld in het eerste lid, die nodig zijn voor de facturatie en, als dat nodig is, om de deelnemer te contacteren. De individuele zorgaanbieder licht de deelnemer vóór het aanbieden van de rookstopbegeleiding in over de verwerking van zijn persoonsgegevens. De gegevens, vermeld in het eerste lid, worden opgenomen in het overzicht, vermeld in artikel 5, §1, tweede lid, 1° en 2°."

25. Wat de verwerking van het Rijksregisternummer van de deelnemers betreft, erkent de Autoriteit het belang van correcte identificatie en het daarbij verwerken van gegevens die voldoen aan de vereisten van kwaliteit en juistheid. In dat verband ook stelt zij vast dat, onverminderd de opmerkingen geformuleerd in punt 8 hierboven, er in principe wordt voldaan aan de vereisten overeenkomstig artikel 8 Rijksregisterwet betreffende het gebruik van het Rijksregisternummer. De huidige machtiging, vastgesteld in (toekomstig) artikel 34/2, §3, Preventiedecreet, strekt zich echter niet uit tot de toegang tot het Rijksregister in de zin van artikel 5 Rijksregisterwet⁷, in tegenstelling tot wat uit de nota aan de regering lijkt te volgen. In de mate aldus dat de aanvrager toegang wil verlenen tot het Rijksregister aan de organisatie 'rookstopbegeleiding', dringt een bijkomende wijziging van het voormelde artikel 34/2 Preventiedecreet zich op.
26. Vervolgens lijkt het aangewezen om de gegevenscategorie '*gegevens over de gezondheid van de deelnemer (...)*' bijkomend te preciseren in het licht van de doeleinden en modaliteiten van het RSB-initiatief. Waar (toekomstig) artikel 34/2, §3, Preventiedecreet uitermate vaag blijft over de feitelijke gezondheidsgegevens die zullen worden verwerkt in het kader van één van de in dat artikel opgesomde gezondheidsinitiatieven, is het cruciaal om deze categorie verder uit te werken in relevante uitvoeringsbesluiten (waaronder inbegrepen het ontwerp). Dit volgt ook ondubbelzinnig uit het opzet van het voormelde artikel 34/2 Preventiedecreet, dat immers stelt: "*De Vlaamse Regering kan (...) de lijst van gegevens, (...) inclusief de gegevens over gezondheid, (...) nader preciseren.*" In het onderhavige geval lijkt het immers niet onwaarschijnlijk dat deelnemers zich ten gevolge van gezondheidsproblemen of -klachten⁸ engageren voor een RSB-traject, in welk geval deze onderliggende problematiek door de individuele zorgaanbieder in rekening moet worden gebracht. Desalniettemin onderstreept de Autoriteit dat dergelijke gegevens niet noodzakelijk zijn voor de toezichts- en controleopdracht in hoofde van de

⁷ Artikel 5 Rijksregisterwet, dat de toegang tot het rijksregister regelt, bepaalt dat de toegang tot het rijksregister enkel mogelijk is wanneer daartoe een machtiging voorhanden is, hetzij afgeleverd door de minister van binnenlandse zaken, hetzij uit hoofde van een wet, een decreet of een ordonnantie.

⁸ Volledigheidshalve brengt de Autoriteit in herinnering dat gegevens over gezondheid een bijzondere categorie van persoonsgegevens in de zin van artikel 9.1 AVG zijn, hetgeen (in de onderhavige context) vereist dat passende en specifieke maatregelen worden getroffen ter bescherming van de grondrechten en de fundamentele belangen van de betrokkene. Daartoe is het minstens noodzakelijk dat de regelgeving voldoende nauwkeurig is, zodat het voor de betrokkenen voorzienbaar is welke gegevens voor welke doeleinden zullen worden verwerkt.

organisatie 'rookstopbegeleiding' en dat dergelijke gegevens aldus niet moeten worden opgenomen in het overzicht, vermeld in artikel 5, §1, tweede lid, 1° en 2°, van het ontwerp.

27. De overige gegevenscategorieën geven geen aanleiding tot bijzondere opmerkingen inzake gegevensbescherming, en lijken in het licht van de beoogde doeleinden niet verder te gaan dan wat noodzakelijk en ter zake dienend is. Betreffende de verwerking van de leeftijd van de deelnemers verduidelijkt artikel 4, derde lid, van het ontwerp dat voor de subsidies en de persoonlijke bijdrage, de deelnemers tot en met het kalenderjaar waarin ze 21 jaar worden gelijkgesteld worden met personen met een verhoogde tegemoetkoming. De postcode is een noodzakelijk gegeven daar RSB enkel toegankelijk is voor deelnemers die gedomicilieerd zijn in het Nederlands taalgebied of verblijven in een voorziening in het Nederlandse taalgebied (zie ook artikel 7 van het ontwerp).
28. Tot slot nog vraagt de Autoriteit zich af hoe het tweede lid van artikel 8 van het ontwerp zich verhoudt tot het eerste lid van datzelfde artikel. Ter zake lijkt het immers onvermijdelijk (en dus noodzakelijk) dat ook de individuele zorgaanbieder (gezondheids⁹)gegevens kan verwerken om de (individuele) RSB op een voor de patiënt geschikte wijze te kunnen organiseren. Het genoemde tweede lid wekt de indruk dat het aan de zorgaanbieders enkel is toegestaan om persoonsgegevens van de deelnemers te verwerken in het kader van de facturatie of om contact met hen op te nemen. Daar de Autoriteit bovendien van oordeel is dat elke zorgverstrekker hoe dan ook aangemerkt moet worden als verwerkingsverantwoordelijke (en dus – *de jure* – reeds geacht wordt zich aan de regelgeving inzake gegevensverwerking te houden), heeft het voormelde tweede lid weinig juridische meerwaarde. In het licht van het voorgaande dringt de schrapping, dan wel wijziging van artikel 8, tweede lid, van het ontwerp zich op.
29. Ten tweede, wat de gegevens van de individuele zorgaanbieders betreft, bepaalt artikel 32/4, §3, tweede lid, Preventiedecreet: *"In het kader van het doeleinde, vermeld in paragraaf 2, eerste lid, verwerken de organisaties die van de Vlaamse Regering een subsidie ontvangen om de initiatieven, vermeld in artikel 57, 58, 59, 60 en 63, te realiseren, de volgende gegevens van de individuele zorgaanbieders:*
- 1° *de persoonsgegevens om de individuele zorgaanbieder te identificeren, waaronder het rijksregisternummer;*
 - 2° *de gegevens over de bekwaamheid van de individuele zorgaanbieder;*
 - 3° *het beroepsadres van de individuele zorgaanbieder die het initiatief, vermeld in artikel 57, 58, 59, 60 en 63, uitvoert;*

⁹ Zie ook punt 26: in de context van (individuele) RSB kan het noodzakelijk (of toch minstens nuttig) zijn om – in voorkomend geval – bepaalde gezondheidsgerelateerde problemen in rekening te brengen. Een strikte lezing van artikel 8, derde lid, van het ontwerp lijkt deze mogelijkheid uit te sluiten.

4° *de gegevens die noodzakelijk zijn om de vergoeding voor de uitvoering van een initiatief als vermeld in artikel 57, 58, 59, 60 en 63, uit te betalen aan de individuele zorgaanbieder.*"

30. Artikel 5, §2, van het ontwerp preciseert: *"De organisatie rookstopbegeleiding legt een tabakologenkadaster aan waarin de individuele zorgaanbieders die rookstopbegeleiding aanbieden, worden opgenomen.*

In het tabakologenkadaster, vermeld in het eerste lid, worden al de volgende gegevens opgenomen:

1° *het rijksregisternummer van de individuele zorgaanbieder die rookstopbegeleiding aanbiedt;*

2° *de voor- en achternaam van de individuele zorgaanbieder die rookstopbegeleiding aanbiedt;*

3° *het facturatieadres van de individuele zorgaanbieder die rookstopbegeleiding aanbiedt;*

4° *het bankrekeningnummer en de naam van de rekeninghouder, het facturatieadres, de BIC-code, het KBO-nummer, en het btw-nummer van de individuele zorgaanbieder die rookstopbegeleiding aanbiedt;*

5° *het beroepsadres waar de individuele zorgaanbieder de rookstopbegeleiding aan deelnemers aanbiedt;*

6° *de basisopleiding van de individuele zorgaanbieder die rookstopbegeleiding aanbiedt;*

7° *de vermelding of de individuele zorgaanbieder actief is als aanbieder van rookstopbegeleiding of niet.*

Als de individuele zorgaanbieder daarmee instemt, maakt de organisatie rookstopbegeleiding de gegevens, vermeld in het tweede lid, 2°, 5°, 6° en 7°, bekend op een publiek toegankelijke website."

31. Wat de verwerking van het rijksregisternummer en, in voorkomend geval, de toegang tot het rijksregister betreft, herneemt de Autoriteit haar opmerking overeenkomstig punt 25 hierboven.

32. Vervolgens meent de Autoriteit dat het aangewezen is om punt 6° aan te vullen met een verwijzing naar artikel 6 van het ontwerp waarin de feitelijke voorwaarden waaraan een individuele zorgaanbieder moet voldoen zijn neergelegd¹⁰.

¹⁰ Voornoemd artikel kan als volgt gewijzigd worden: "(...) 6° de basisopleiding van de individuele zorgaanbieder die rookstopbegeleiding aanbiedt en de overige gegevens die noodzakelijk zijn om na te gaan of de individuele zorgaanbieder voldoet aan de in artikel 6 neergelegde voorwaarden."

33. Wat de overige gegevens(categorieën) betreft, is de Autoriteit van oordeel dat zij, gelet op het vrijblijvende karakter van deelname aan RSB (in hoofde van de zorgaanbieders), evenals de professionele hoedanigheid van de zorgaanbieders, voldoende nauwkeurig en voorzienbaar zijn en dus beperkt blijven tot wat noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de beoogde doeleinden.

e. Bewaartermijn

34. Krachtens artikel 5.1.e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.

35. De bewaartermijn van de persoonsgegevens worden gepreciseerd in (toekomstig) artikel 34/2, §3/1, Preventiedecreet, dat bepaalt: *"De gegevens van de deelnemer, vermeld in paragraaf 3, eerste lid, worden bewaard tot maximaal tien jaar na de laatste deelname van de deelnemer aan het betreffende initiatief.*

De gegevens van de individuele zorgaanbieder, vermeld in paragraaf 3, tweede lid, worden bewaard tot maximaal tien jaar na het moment waarop de individuele zorgaanbieder het laatste betreffende initiatief op het terrein heeft uitgevoerd.

In afwijking van de bewaartermijnen, vermeld in het eerste en tweede lid, kan de Vlaamse Regering een kortere termijn bepalen waarin specifieke verwerkte persoonsgegevens bewaard worden."

36. Het volgt uit de Memorie van toelichting bij het decreet van 24 april 2024 *tot wijziging van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid, wat betreft de lokale besturen, de initiatieven met betrekking tot biotische factoren, de initiatieven met betrekking tot fysische en chemische factoren, de initiatieven met betrekking tot gezondheidsimpact door klimaatverandering en de verwerking van persoonsgegevens* dat deze termijn wordt vastgesteld rekening houdend met de burgerrechtelijke verjaringstermijn voor persoonlijke rechtsvorderingen, vermeld in artikel 2262 *bis*, §1, eerste lid, Burgerlijk Wetboek. Daar RSB rechten beoogt te creëren in hoofde van zowel de deelnemers als de individuele zorgverstrekker (dewelke aanleiding geven tot het verkrijgen van subsidies of tegemoetkomingen), neemt de Autoriteit akte van de vastgestelde maximale bewaartermijn, doch met dien verstande dat deze bewaartermijn korter kan zijn in het geval van de definitieve beëindiging van de administratieve en rechterlijke procedures (met inbegrip van de uitputting van alle rechtsmiddelen) waartoe een vordering aanleiding zou hebben gegeven.

OM DEZE REDENEN,

de Autoriteit,

zonder afbreuk te doen aan de onderliggende bedenkingen¹¹ inzake 'catch-all' bepalingen gerelateerd aan de verwerking van persoonsgegevens, is van oordeel dat minstens de volgende wijzigingen aan het ontwerp zich opdringen:

- (wanneer zulks het opzet is van de aanvrager) voorzien in een machtiging voor de organisatie 'Rookstopbegeleiding' om toegang te nemen tot het Rijksregister (punten 25 en 31);
- uitwerken van de gegevenscategorie '*gegevens over de gezondheid van de deelnemer (...)*' (punt 26);
- schrappen dan wel wijzigen van artikel 8, tweede lid, in het licht van hetgeen uiteengezet in punt 28;
- artikel 5, §2, tweede lid, 6° aanvullen teneinde ook rekening te houden met de persoonsgegevens die in voorkomend geval noodzakelijk zijn om de voorwaarden neergelegd in artikel 6 te controleren (punt 32).

Voor de autorisatie- en adviesdienst,
(get.) Cédrine Morlière, Directeur

¹¹ Zie het advies nr. 117/2023.